dupl. fil. 8. 25

EUROOPPA voimistuu vuosi vuodelta

KOLMIVALTASOPIMUSMAITTEN SOTAPOTENTIAALI

EUROOPPA

voimistuu vuosi vuodelta

KOLMIVALTASOPIMUSMAITTEN
SOTAPOTENTIAALI

Sisällys:

Sivu

Johdanto:

Kolmivaltasopimusmaiden ylivoimainen sotapotentiaali . . . . 3—5

Vääjäämättömät tosiseikat . . . . . . 6—60

1. Tilanahtaudesta tilan laajuuteen . . . 6
2. Massojen marssi 13
3. Elintarvikkeiden tuotantoalue kasvaa . 18
4. Työpanosprobleemin ratkaiseminen . . 24
5. Vesivoimarikkaus 30
6. Yhä enemmän hiiltä 34
7. Voitettu teräksentuotanto-taistelu . . 39
8. Maaöljyihme 44
9. Kevytmetallien lisääntyminen 52
10. Kolmivaltasopimusmaiden yksinoikeus kautsukkiin ja tinaan 56

Taulukko:

Kolmivaltasopimusmaiden sotapotentiaalin nousu vuodesta 1939 vuoteen 1942 . . . 61

Loppukatsaus:

Aika työskentelee meidän hyväksemme . 62—64

Kolmivaltasopimusmaiden ylivoimainen sotapotentiaali

Anglo-amerikkalaisten leirissä on kautta aikojen väitetty, että tämä liittojärjestelmä olisi kolmivaltasopimusmaihin nähden aivan ylivoimainen, mitä tulee sotapotentiaaliin, sodan käytössä olevaan ja sitä hyödyttäviin ihmis- ja raaka-ainevaroihin. Tähän väitteeseen nojaten, jota yritetään silloin tällöin todistella yksityisin esimerkein, tuntuu luonnollisesti aivan uskottavalta sekin väite, että aika työskentelisi anglo-amerikkalaisen liiton hyväksi ja että pitäisi vain odottaa sitä silmänräpäystä, jolloin tämä monin verroin ylivoimainen sotapotentiaali saataisiin mobilisoiduksi, josta taas olisi seurauksena, että järjestynyt liittolaisryhmä ilman mitään suurempia vaikeuksia saataisiin tuhotuksi.

Monet miljoonat ihmiset maailmassa ovat vielä näiden järjestyneiden valtojen vastustajien kannattajia vain, koska heillä ei ole mahdollisuutta tutkia tarkemmin tätä liittoutuneitten sotapotentiaalin ylivoimaisuutta. Jos heille voidaan osoittaa päinvastaista, muuttuisi heidän pidättyväinen luot-

tamuksensa piankin avoimeksi epäluottamukseksi, mikä taas tietäisi koko Lontoon ja Washingtonin tuottaman propagandakummituksen loppumista. Näille miljoonille, jotka ovat yksipuolisen ja väärän opetuksen ansiosta saaneet aivan väärän kuvan valtasuhteista, on senvuoksi todistettava, että asian laita onkin aivan toisin, ja tämä todistaminen käy aivan helposti yksinkertaisten ja väärentämättömien tosiseikkojen perusteella.

Sodan aikana julkaistuihin tilastotietoihin on aina syytä suhtautua pienellä epäilyksellä. Siinä missä ne näyttävät paljastavan salaisuuksia, on oltava erittäin varovaisia, sillä loppujen lopuksi ei yksikään sotaakäyvä valtio päästä toista katsomaan kortteihinsa. Toisin on laita ennen sotaa julkaistuissa tilastotiedoissa, jotka tunnetusti ja tunnustetusti antoivat totuudenmukaisen kuvan miltei kaikkien maiden asemasta. Tätä ennen sotaa julkaistua statistiikkaa — ainakin mikäli se koskee tuotantonumeroita — tullaan tässä vihkosessa käyttämään hyväksi. Siitä on vain se haitta, ettei aina saa tuoduksi esille todellista, nykyhetkeä vastaavaa kuvaa. Niinpä on Saksan raudantuotanto vuonna 1942 varmasti suurempi kuin vuonna 1938, ja sama koskee myöskin monia muita tuotantohaaroja. Toisaalta on tästä menetelmästä se hyöty, että jokainen koko maailmassa, joka joskuskin on ollut kiinnostunut ennen sotaa peräisin olevasta tilastomateriaalista, voi tarkistaa julkaisemiemme tietojen toden-

peräisyyden. Hän joutuu silloin yhdessä tai toisessa tapauksessa korottamaan syystäkin tämän hetken numeroita, mutta hän ei voi missään todeta, että tosiseikkoja olisi vääristelty. Ja tämä juuri on ratkaisevaa esityksemme todistusvoimalle.

Esitys lähtee siitä, että Suur-Saksa (Protektoraatti mukaanluettuna) syyskuussa 1939 oli talouspotentiaalineen aluksi yksinään suurvaltoja Englantia ja Ranskaa sekä Puolan valtiota vastassa. Mutta silloinkaan ei voitu puhua mistään Saksan vastustajien moninkertaisesti ylivoimaisesta sotapotentiaalista. Tällävälin on Saksan potentiaaliin liittynyt vielä sen liittolaisten — ennen kaikkea Italian ja Japanin — ja miehitettyjen alueitten potentiaali, ja niin on vuosi vuodelta muodostunut yhä valtavammaksi känyt taloudellisen potentiaalin kokoomus, jonka rinnalle anglo-amerikkalaiset tuskin kykenevät asettamaan mitään samanarvoista. Sodan alussa olleesta — tosin vain aivan vähäisestä — huonommuudesta on kehittynyt tällä välin vääjäämätön ylivoimaisuus. Se, jolle tämä ei vielä ole selvinnyt, lukekoon tämän kirjoituksen. Se ei tahdo saada lukijaa vakuutetuksi tyhjillä sanoilla tai ennustuksilla, vaan yksistään tosiasioiden voimalla.

Vääjäämättömät tosiseikat

I.

Tilanahtaudesta tilan laajuuteen

[1]	1939	1940	1941	1942
1 000 km^2 ala	729,8	4,215,2	6,349,6	10,972,1
1939 = 100	100	587	870	1 503

Saksan sodanjohdolle oli suurimpana haittana maailmansodassa, ettei sen onnistunut päästä keskieurooppalaisen alueen ahtaudesta Euroopan mantereen reuna-alueille, ja ettei sillä maailmantilan laajoilla alueilla ollut ainoatakaan liittolaista. Tämä ei merkinnyt yksistään ajan pitkään vaikeaksi käyvää ravitsemus- ja tuotantoalan supistumista, vaan myöskin luopumista niistä strateegisista asemista, jotka mantereen reuna-alueitten omistaminen ja oman ja liittolaisen elintilan ko'ordinoiminen maailmantilan muissa painopisteissä tuo mukanaan.

---

[1]) Jotta lukija saisi heti jonkinnäköisen yleiskuvan kehityksestä, on jokaisen erillisen kuvauksen alkuun liitetty aina lyhyt numerokatsaus, josta käy selville, miten talouspotentiaali määrätyllä alalla on vuodesta vuoteen muuttunut tai kasvanut. Sivulla 9 on samat luvut koottu numerotaulukoksi, josta käy vaikuttavalla tavalla ilmi kokonaiskehitys.

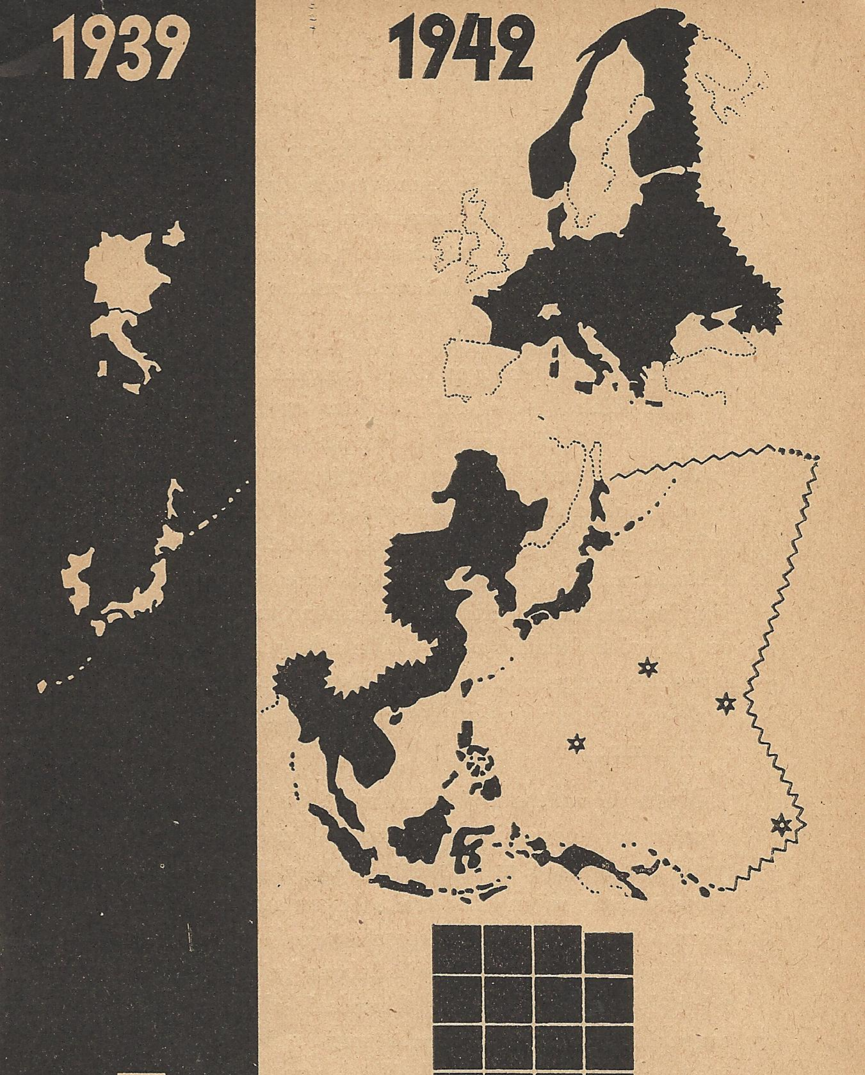

Tilanahtaudesta tilan laajuuteen: siinä kolmivaltasopimusmaiden menestyksellisen sodankäynnin vallankumouksellinen saavutus.

Tässä sodassa on kaikki toisin. Saksa liittolaisineen ei ole tässä sodassa kuten maailmansodassakaan voittanut yksistään maata, vaan sen käytettävissä ovat nyt alueet, joiden omistaminen on osoittautunut ratkaisevaksi tekijäksi sodankäynnille ja varmaksi vakuudeksi voitosta.

Kun sota syyskuussa 1939 puhkesi, oli Saksan johdon käsissä vain 730,000 km^2 suuruinen alue. Tästä tuli 681,000 km^2 itse Saksan osalle, johon on laskettu jo Danzig sekä myöhemmin Saksaan liitetyt Puolan saksalaiset asutusalueet, ja 49,000 km^2 Böömin ja Määrin protektoraatin osalle. Führer oli ratkaisemalla tsekkiläiskysymyksen tosin poistanut suurimman Saksan elintilaa uhkaavan vaaran, mutta se tarjosi kuitenkin vain vähän edellytyksiä offensiiviselle sodankäynnille ja toisaalta sillä oli suhteellisen ahtaan puolustettavan tilan kaikki haitat puolellaan.

Mutta jo vuotta myöhemmin oli Saksan elintilan asenne perustavasti parantunut. Idässä oli vallattu suuri osa Puolaa, mikä saattoi Saksan ja Neuvostoliiton välisen rajan kauas saksalaisen asutusvyöhykkeen itäpuolelle. Pohjoisessa suojasi saksalaisten joukkojen miehittämä Norja Saksaa kaikilta sivusta tehdyiltä hyökkäyksiltä. Lännessä oli Ranskasta saatu voitto saattanut koko Atlantin rannikon saksalaisten haltuun ja luonut heille asemat, jotka olivat yhtä tärkeitä merellä käytäviä hyökkäyksiä kuin Euroopan mantereen menestyksellistä puolustusta-

kin silmälläpitäen. Etelässä oli Italia yhtynyt sotaan Saksan liittolaisena, jolloin Välimeri oli tullut akselivaltojen piiriin. Alueitten yhteenkuuluvaisuus ja poliittisten mielipiteiden samankaltaisuus johti monet Kaakkois-Euroopan maat akselin puolelle, ja kun vuosi 1940 päättyi, oli Saksan tilanahtaus vaihtunut jo mantereen käsittävään tilan laajuuteen. Yksityiskohtaisesti tarkastellen jakaantui vuoden 1940 elintilan kasvu seuraavalla tavalla:

	1,000 km^2
Kenraalikuvernementti	142,2
Norja	322,6
Tanska	42,9
Hollanti	40,8
Belgia	29,3
Luxemburg	2,6
Elsass	8,3
Lothrinki	6,2
Miehitetty Ranska	289,8
Italia	310,2
Albania	27,5
Slovakia	39,0
Unkari	160,7
Bulgaria	110,8
Romania	193,0
yhteensä	1,725,9

730,000 km^2:stä oli siten muodostunut 2,5 miljoona km^2. Ahtaasta keskieurooppalaisesta puolustusasemastaan olivat Saksa ja sen liittolaiset tunkeutuneet tärkeimpiin asemiin mantereen reunoille saakka ja siten sekoittaneet kaikki vastusta-

jan aluelaskelmat. Ajatelkaamme vain saksalaisten sukellusveneiden Atlantin rannalla olevista satamista käsin tekemiä operatioita semme akselivaltojen operatiivisen aseman parantumisen koko laajuudessaan.

Vuosi 1941 toi mukanaan uusia huomattavia alueellisia voittoja. Ensinnäkin tunkeutuivat saksalaiset ja liittolaisjoukot kaakossa aina Välimerelle ja Kreetan saarelle saakka parantaen siten akselin asemaa Välimerellä. Sitten alkoi tuo tunkeutuminen itäalueille, jonka bolshevismin vaara oli saanut aikaan ja joka suurten saksalaisten saavutusten ansiosta sai sellaiset hämmästyttävät mittasuhteet. Tämän vuoden aluekasvua, johon Suomikin osallistui nopeasti valloittamine Itä-Karjalan osineen liittyen akselivaltojen rinnalle, osoittaa seuraava katsaus:

	1,000 km^2
Ala-Steiermark ja Ylä-Krain	9,6
Kroatia	99,0
muu entinen Jugoslavia alue	138,9
Kreikka	129,9
Liettua	59,7
Eesti	47,5
Latvia	65,8
Venäjän Puola	150,8
Suomi	382,8
takaisin vallatut Romanian alueet	50,4
Keskus-Neuvostovenäläiset alueet	1,000,0
yhteensä	2,134,4

Vuoden 1941 lopulla oli Saksan ydinalueen ympärille muodostunut operatioalue kasvanut miltei 4,7 milj. km²ksi, jolla nyt oli kaikki yhdistyneen ja kokonaisen mantereen suurtilan edut puolellaan.

Vuonna 1942 syntyi maapallon toisella äärellä, Kauko-Idässä, Japanista käsin lähtenyt alueellinen liikehtiminen, joka sai Japanin liityttyä akselivaltoihin ja koko maailman strategisen aseman muututtua aivan toiseksi, aivan erikoisen merkityksen. Se levisi yllättävän nopeasti etelään ja länteen murtaen anglo-amerikkalaisten tähänastisen tilasysteemin, jotka siten yhtäkkiä havaitsivat joutuneensa aivan uuteen aluepoliittiseen asemaan. Yksityiskohdittain katsoen oli tässä kysymys seuraavista alueista, jotka nyt tästä lähtien voitiin rinnastaa Euroopan alueisiin, ja joiden lisäksi vielä on laskettava ihmisvoimasta ja raaka-aineista niin rikas Nanking-Kiinan alue:

	1,000 km²
Suur-Japani	675,4
Mandschukuo	1,303,4
Thai-maa	513,4
Ranskan Indo-Kiina	740,4
miehitetyt englantilaiset alueet	949,0
miehitetyt alankomaalaiset alueet	1,904,1
Filippiinit	296,3
yhteensä	6,382,0

Kaiken kaikkiaan on kolmivaltasopimusmaiden hallussa oleva kokonaispinta-ala 11 milj. km²:n

laajuinen, s. o. se on miltei 15 kertaa niin suuri kuin sodan puhjetessa.

Mitä voivat näiden järjestyneiden valtioiden vastustajat esittää tämän valtavan aluelisän rinnalle? Ehkäpä neliökilometriluvun vielä suurimmaksi osaksi erämaista tai asumattomista aroista tai vuorista, jolloin kuitenkin todella effektiivisten alueitten vertailu ilman muuta ratkeaa kolmivaltasopimusmaiden eduksi. Ja ylipäänsäkin alueen, joka todellisuudessa jakautuu pelkkiin erillisiin ja eristettyihin pikkualueisiin, joita jatkuvasti vähenevä laivatonnisto yhdistää enää hädin tuskin toisiinsa.

Näin on kolmivaltasopimusmaiden sodankäynti aiheuttanut alueellisessa suhteessa vallankumouksen, jossa koko maailmalle kuvastuvat järjestyneitten valtojen kasvaminen ja angloamerikkalaisen vallan väheneminen.

II.

Massojen marssi

	1939	1940	1941	1942
Väkiluku miljoonissa	97,4	249,5	345,5	643,8
1939 = 100	100	256	355	661

Syyskuussa 1939 vastasi Saksan valta-alueella olevaa 90 miljoonaa ihmistä Englannin imperiumissa, Ranskassa ja Puolassa pyörein luvuin 600 miljoonaa, siis melkein seitsenkertainen ylivoima, joka muistutti maailmansodan aikaista tilannetta, ja joka näytti vaikuttavan jo pelkällä lukumääränsä suuruudella. Kun otetaan huomioon, että Yhdysvallat heti sodan alusta alkaen julistivat vihamielistä asennettaan Saksaa vastaan, että joukko Euroopan valtioita oli sitonut kohtalonsa englantilais-ranskalaiseen liittoon ja että loppujen lopuksi Neuvostoliitto pysyi aina pohjimmiltaan saksalaisvihamielisenä, päädytään jopa suunnilleen miljaardin käsittävään ihmismäärään, jota vastaan Saksa astui taisteluun puolustamaan elinoikeuksiaan. Näennäi-

sesti toivoton alku, joka synnytti Englannissa ylimielisyyttä, jolla siihen aikaan vielä sotaa tarkasteltiin, sotaa, joka yleisen mielipiteen mukaan saattoi päättyä vain Saksan voimien täydelliseen ehtymiseen sellaisen ylivoiman ollessa vastassa.

Mutta pian osoittautui, ettei käytettävissä olevien ihmisten lukumäärä ollut mikään todellisen voiman ilmaus eikä mikään horjuttamaton suuruus. Vihollisiinsa nähden ihmisköyhä Saksa saavutti kuvaamattomia voittoja. Väkirikkaita seutuja vallattiin Saksan rajojen ulkopuolella, toisia liittoutui Saksan kanssa tai ryhtyi julkisesti sotaan, kuten toinen akselivalta Italia. Vuoden 1940 loppuun mennessä oli näiden järjestyneiden valtojen yhteyteen tällä tavalla tullut seuraava ihmismäärä:

	milj.
Kenraalikuvernementti	17,0
Norja	3,0
Tanska	3,9
Hollanti	8,9
Belgia	8,3
Luxemburg	0,3
Elsass	1,2
Lotrinki	0,7
Miehitetty Ranska	25,1
Italia	44,9
Albania	1,1
Slovakia	2,7
Unkari	13,6
Bulgaria	6,7
Romania	13,5
yhteensä	150,9

Siten oli niistä 90 miljoonasta saksalaisesta, jotka syyskuussa 1939 olivat aloittaneet taistelun, tullut jo 250 miljoonaa, kunnioitusta herättävä ihmisten ja voiman kokoomus. Mutta tärkeintä oli, että liittoutuneitten, ystävällisissä suhteissa olevien ja miehityksen kautta kolmivaltasopimukseen kuuluvien järjestyneitten valtojen yhteyteen tullut kansojen joukko käsitti vain eurooppalaisella kulttuuritasolla olevia kansoja, joihin voi verrata vain Suur-Britannian ja Pohjois-Amerikan asukkaita. Jo tänä ajankohtana oli siis, kvalitatiivisesti katsoen, 250 miljoonaa mannermaaeurooppalaista anglo-amerikkalaisen liiton pyörein luvuin 190 miljoonaa ihmistä vastassa.

Vuoden 1941 aikana lisääntyi saksalais-italialaisen järjestyneitten valtojen ryhmä kaakossa ja idässä saavutettujen voittojen kautta 100 miljoonalla ihmisellä. Ne koroittivat yhdistyneitten valtojen ihmispotentiaalin melkein 350 miljoonaan ja antoivat niille erinomaisia mahdollisuuksia ihmisten käyttämiseen sodankäynnin eduksi.

Vuonna 1942 tapahtui sitten lopullisesti käänne järjestyneitten valtojen hyväksi. Ensinnäkin alkoi 100 miljoonaa japanilaista sodan anglo-amerikkalaista liittoa vastaan, niin että anglosaksilaisten ydinkansojen 190-miljoonainen joukko näki nyt vastassaan 450 miljoonaa käsittävän eurooppalais-japanilaisen joukon. Kun siis anglo-amerikkalainen ihmispotentiaali oikeastaan pysyi samana ja saattoi

lukea hyväkseen vain Neuvostoliiton kyseenalaiset ja hyvin voimakkaasti vähenevät ihmismassat nousi järjestyneitten valtojen ihmismäärä viisinkertaiseksi. Jos vielä lasketaan lisäksi ne 200 miljoonaa ihmistä, jotka joko ovat ystävyyssuhteissa Japaniin tai japanilaisten joukkojen miehittämiltä alueilta, niin voidaan järjestyneitten valtojen ryhmään kuuluvaksi lukea pyörein luvuin 650 miljoonaa ihmistä, melkein seitsemän kertaa se, mitä oli sodan alussa.

Niin pian kuin otetaan huomioon laatunäkökohdat ja suoranainen tai epäsuora sodankäynti, ei voida puhua järjestyneitten valtojen vastustajain ylivoimaisuudesta ihmismäärään nähden. Tämä tosiseikka on mitä merkityksellisin ja oleellisimpia takeita kolmivaltasopimusmaitten lopullisesta voitosta.

1939

1942

Vuodesta 1939 vuoteen 1942 on kolmivaltasopimusmaitten valta-alueilla väkiluku noussut seitsenkertaiseksi, peltoala samoin seitsenkertaiseksi, leipäviljan viljelysala kahdeksankertaiseksi.

97,4 milj.

26,2 15,3
miljoonaa ha

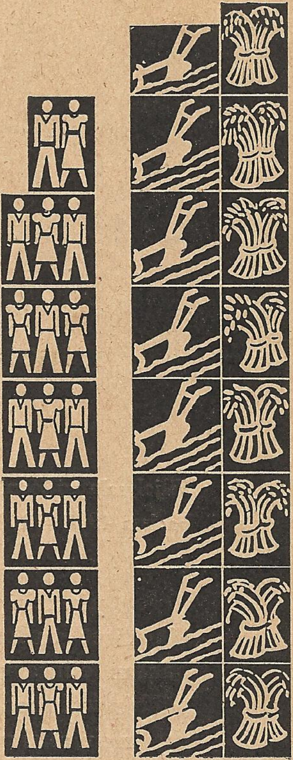

643,8
milj.

184,8 113,0
miljoonaa ha

4 ihmistä

Kolmivaltasopimusmaitten eurooppalaisella valta-alueella oli peltoalan hehtaaria kohden:
←—— 1939 1942 ——→

2 ihmistä

Tämä kehitys on tehnyt anglo-amerikkalaisen, Eurooppaa vastaan kohdistetun nälkäsaarron tyhjäksi

III.

Elintarvikkeiden tuotantoalue kasvaa.

	1939	1940	1941	1942
Viljelysala miljoonissa	26,2	97,5	150,4	184,8
ha:issa 1939 = 100	100	372	574	706

Jo melkein neljä vuotta ovat ulkomaiset viholliset turhaan odottaneet sitä hetkeä, jona Saksan elintarviketilanne olisi huonontunut siinä määrin kuin maailmansodan aikana, että sen, kuten silloinkin olisi nälän vuoksi pakko antautua. Tämän nälkäsaartosuunnitelman epäonnistuminen johtuu toisaalta Saksan maatalouden alalla työskentelevän kansanosan erinomaisista suorituksista, mutta toisaalta myöskin siitä tosiasiasta, että elintarvikkeita tuottava maa- alue jatkuvasti on suurentunut.

Meidän on lähdettävä siitä, että ne 90 miljoonaa saksalaista, jotka syksyllä vuonna 1939 ryhtyivät taisteluun elinmahdollisuuksiensa puolesta, täytyi

ravita 22,2 miljoonan ha:n peltoalan tuotteilla. 7,5 miljoonan protektoraattien asukkaan ravitsemista varten oli käytettävissä lisäksi 4 miljoonaa ha peltoalaa. Keskimäärin oli siis neljän saksalaisen saatava elatuksensa yhdestä ha:sta peltoalaa. Vuoden 1940 loppuun mennessä oli Saksan mahtialue kuten tunnettua laajentunut keskieurooppalaiseksi alueryhmäksi sen liittolaisen Italian myötävaikutuksesta ja käytettävissä oleva peltoala oli siten noussut 97,5 ha:iin. Tämän alueen tuotteilla oli nyt ravittava noin 253 miljoonaa ihmistä. Ravitsemustilanteen paraneminen on heti havaittavissa, sillä nyt ei hehtaaria kohti tule enää neljää ihmistä, vaan enää tuskin kolme. Se väite, että tällä uudella suuralueella ei hehtaarisato kaikkialla ole samanlainen ja että se useilla seuduilla jopa suuresti alittaa Saksan aikaisempien alueitten hehtaarisadon, ei kuitenkaan pysty muuttamaan tilanteen periaattellista parantumista. Tosin jäävät suurella osalla tätä uutta aluetta sadot hehtaaria kohti todellakin pienemmiksi kuin Saksan alueella, mutta paikoitellen ne ylittävätkin sen, niin että oikeastaan onkin kysymys vain satotulosten määrätynlaisesta tasoituksesta, jotta sitten vähitellen parantamalla huonostituottavien alueitten satoa saadaan kokonaissadon määrä nousemaan. Suuralueen ravitsemustilanteen suotuisat edellytykset eivät siis tosin heti voi vaikuttaa täysin tehokkaasti, mutta ne saavat vuosi vuodelta suuremman tehon ja ovat jo tällä välin niin tehneetkin.

Vuonna 1941 kaakossa ja etelässä saadut aluevoitot antoivat järjestyneelle liittolaisryhmälle lisää arvokasta peltoalaa. Tämän vuoden lopussa käsitti tämä liittolaisryhmä yhteensä 345 miljoonaa ihmistä, joiden käytettävissä oli 150 miljoonaa ha peltoalaa kohti 4 ihmistä, tuli sitä kohti nyt enää vain hiukan yli 2, eikä mikään osoita kolmivaltasopismusmaitten elintarviketilanteen suotuisaa kehitystä selvemmin kuin tämä tuotantoalueen kaksinkertaistuminen vuoden 1939 syksystä lähtien. Että tässä todellakin on kysymys ravitsemusedellytysten paranemisesta ilmenee siitäkin, että osa uudesta suuralueesta oli aikaisemmin tuottanut suuren ylijäämän, etenkin kaakkoiset ja eteläiset alueet, ja tällä ylijäämällä huollettiin nyt Länsi-Eurooppaa ja muitakin alueita.

Jos järjestyneitten valtojen ryhmän maataloudellinen kokonaiskuva vuodelta 1942 ei erikoisesti parane siinä tapauksessa, että Japanin valta-alueen viljelyspinta-alat luetaan mukaan, niin ei tämä johdu niinkään paljon Suur-Itä-Aasian riittämättömistä ravitsemusedelletyksistä kuin sikäläisen maatalouden osittain puutteellisesta tilastollisesta materiaalista. Todellisesti on ravitsemustilanne Japanin elinalueella paljon suotuisampi kuin Euroopassa ja näin ollen kolmivaltasopimusmaiden yhteinen ravitsemustilanne itse asiassa onkin parempi kuin mitä vuonna 1942 julkaistuista luvuista ilmenee.

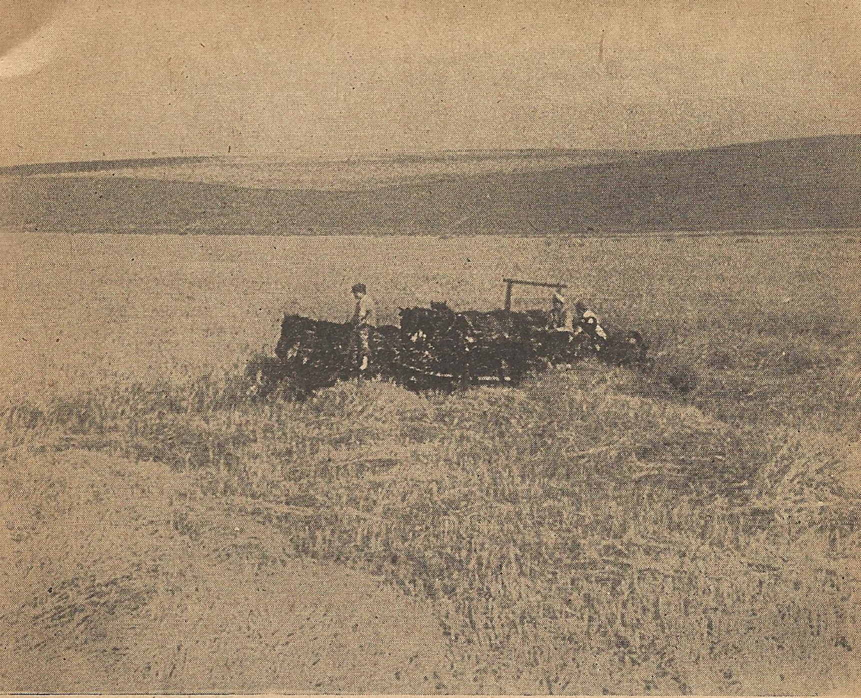

Ukrainan satoa.

Järjestyneitten valtojen viljelyspinta-alan kasvaessa vuoden 1941 loppuun mennessä 5,7-kertaiseksi, leipäviljan viljelysalueiden lisääntyessä 6,1-kertaiseksi verrattuna saksalaisiin lähtönumeroihin tämän sodan alussa, on kuluttava väestö kasvanut vain 3,6-kertaiseksi. Tämä ilmaisee numerollisesti eurooppalaisen suuralueen ravitsemustilanteen paranemisen. Kun Saksa sodan alkaessa mahdollisen saarron sattuessa — jota tosin koskaan ei saatu aikaan — olisi ollut täysin riippuvainen maanviljelijöittensä suorituksista ja suotuisista säistä, nojautuu tällä välin syntyneen järjestyneitten valtojen ryhmän ravitsemustilanne niin runsaaseen pelto-alan omistukseen, ettei mahdollinen pitkäaikainenkaan saarto enää pysty aikaansaamaan vakavaa kriisiä. Näiden liittoutuneitten valtojen todellinen ravitsemustilanne on kuitenkin vielä paljon suotuisampi kuin mitä laskemalla saavutetuista suhteista käy selville. Kun näet aikaisemmin yksityisillä valtioilla ei ollut halua liikamaan hyväksikäyttöön enempää kuin hehtaarisadon lisäämiseenkään, on taas Euroopan järjestyneitten valtojen puitteissa otettu käytäntöön kaikki mahdollisuudet näiden elintarvikereservien hyödyksikäyttämiseksi. Näin on laita ennen kaikkea itäalueilla, mutta samoin on tehty myöskin Euroopan kaakkois- ja länsiosissa.

Kun nämä reservit vähitellen saadaan käytäntöönotetuiksi, paranee Euroopan ravitsemustilanne vuosi vuodelta, ja tämä lienee paras esimerkki siitä, että aika on tässä sodassa kolmivaltasopimusmaiden puolella.

IV.

Työvoimakysymyksen ratkaisu.

Teollisuustyövoima	1939	1940	1941	1942
miljoonissa	19,2	37,1	42,4	52,8
1939 = 100	100	193	221	275

Nykyaikaisessa sodassa on sillä armeijalla suuremmat voitonmahdollisuudet, joka ei ainoastaan voi lähettää parempaa armeijaa taistelukentälle, vaan joka kasvavan sotatuotantonsa avulla saa armeijansa sotilaallisesti paremmaksi ja osaa yhä parantaa sitä. Tämän vuoksi on työvoimakysymys muodostunut yhdeksi sodan tärkeimmistä kysymyksistä, jonka ratkaisusta viime kädessä riippuu voitto tai tappio. Saksassa on tämän riippuvaisuussuhteen merkitys oivallettu ajoissa ja laajan erikoiskoulutuksen avulla luotu sellainen teollisuustyöläisten aines, ettei millään muulla valtiolla koko maailmassa sellaista ole. Sen syntymistä ei myöskään sota-

palvelukseen kutsuminen ole voinut vaarantaa, koska siviliväestön kulutustarvikkeiden tuotannon rajoittaminen ja naistyövoiman palvelukseenottaminen saivat aikaan riittävän suuren tasoituksen. Mutta niinpä onkin nyt Euroopan mannermaan melkein koko teollisuustyövoima akselivaltojen palveluksessa, täysin koulutettujen teollisuustyöläisten kunnioitustaherättävä yhteensulauma.

On tietysti yleisesti tunnettua, miten suuri on varsinaisen sotateollisuuden palveluksessa työskentelevien työläisten lukumäärä akselivaltojen piirissä ja kuinka se vuodesta 1939 lähtien yhä vain on kasvanut. Mutta koska näiden lukujen julkaisemisesta vihollinen voisi tehdä tärkeitä johtopäätöksiä, täytyy työvoimakysymyksen kehitystä selvitettäessä käyttää toista menetelmää. Se on yhteydessä viimeisen ammattilaskennan tulosten kanssa, joka eri maissa tosin tapahtui jo enemmän kuin 10 vuotta sitten, mutta joka siitä huolimatta on ollut erinomaisen käyttökelpoinen esitys käytettävissäolevasta teollisuustyövoimasta. Sen mukaan työskenteli Saksassa noin 19 miljoonaa ihmistä teollisuuden ja vuorityön palveluksessa. Nämä 19 miljoonaa muodostivat myöskin sodan puhjetessa epäilemättä sen reservin, josta varsinainen sotateollisuus sai työvoimansa. Englannilla ja Ranskalla oli yhteensä käytettävissään vain melkein 17 miljoonan työläisen reservi, niin että Saksa aloitti taistelunsa tällä alalla pienellä etumatkalla.

Vuonna 1940 suureni Saksan etumatka Italian ja lukuisten muitten korkealle kehittyneiden teollisuusmaitten liittyessä sotaan, joiden teollisuustyövoima viimeisten ammattilaskentojen perusteella osoitti seuraavia määriä:

	miljoonaa
Kenraalikuvernementti	1,2
Norja	0,3
Tanska	0,5
Hollanti	1,3
Belgia	1,8
Luxemburg	0,1
Ranskan miehitetty alue	5,0
Italia	5,2
Albania	0,1
Slovakia	0,2
Unkari	1,0
Bulgaria	0,3
Romania	0,9
yhteensä	17,9

Vuoden 1940 lopussa oli siis akselivaltojen teollisuustyöläis-potentiaali melkein kaksinkertaistunut, ja vuonna 1940 akselin saavuttamien menestysten yhtenä parhaimpana saavutuksena voidaankin pitää sitä, että ne siinä määrin lisäsivät työvoiman sotaosuuden mahdollisuuksia suureksi eduksi sodankäynnille.

Mutta myöskin vuonna 1941 lisääntyi teollisuustyövoima melkoisesti huomioonottamatta

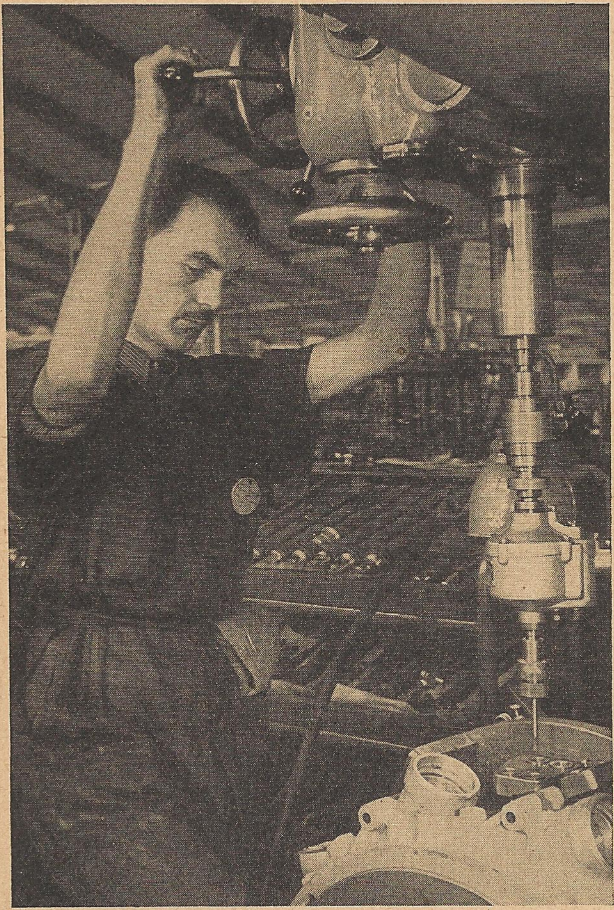

Euroopan taisteluyhteys ilmenee selvästi miljoonien ulkomaalaisten Saksassa suorittamassa työosuudessa.

maatyövoiman vapautumista, jonka sai aikaan itäalueilla asuvan maalaisväestön mobilisoiminen. Viimeksitoimitetun ammattilaskennan mukaan työskenteli teollisuuden ja vuorityön palveluksessa

	miljoonaa
Ala-Steiermarkissa ja Ylä-Krainissa	0,1
Kroatiassa	0,2
Muussa entisessä Jugoslaaviassa	0,4
Kreikassa	0,8
Liettuassa	0,1
Eestissä	0,1
Latviassa	0,2
Venäjän Puolassa	0,5
Suomessa	0,4
Keskusneuvostolaisilla alueilla	2,5
yhteensä	5,3

Vuoden 1941 menestyksellisten sotilaallisten operaatioiden päättymisen jälkeen kasvoi järjestyneitten valtojen ryhmän teollisuus- ja vuorityöpotentiaali yli 42 miljoonaksi, ja voi helposti kuvitella mielessään, millaisiin valtaviin tuotantosuorituksiin tämä Euroopan teollisuustyöläisten joukko pystyy.

Vuoden 1942 alusta lähtien on anglo-amerikkalainen liittoutuma saanut uuden vihollisen, Japanin, joka ensimäisen sotavuoden historiallisten menestysten jälkeen voi jälleen mobilisoida teollisuustyövoimansa, joka laskennan mukaan nousi noin 10 mil-

joonaan. Näin nousee kolmivaltasopimusmaitten koko teollisuus- ja vuorityövoimareservi noin 53 miljoonaan työläiseen. Brittiläinen imperiumi, Yhdysvallat ja Neuvostoliiton jäljelläoleva osa voivat sitävastoin saada mobilisoiduksi vain noin 34 miljoonaa työläistä. Tämä on voimasuhde, jota ei pidä unohtaa silloin, kun maailmalle kerrotaan kolmivaltasopimusmaitten vihollisten muka saavuttamista jättiläismäisistä tuotantosaavutuksista. Suuremmat tuotantotulokset saadaan vieläkin siellä, missä korkealle kehittyneiden teollisuusmaiden teknillisellä tuotantokoneistolla on palveluksessaan koulutettujen teollisuustyöläisten etevä joukko. Näin on tosiaankin laita Euroopan mannermaalla ja Japanissa eikä mikään amerikkalainen tuotantosatu voi sitä muuttaa. Kun tämän tietää, ymmärtää hyvin, miksi Yhdysvallat aina kietovat sotatuotantonsa äänekkään propagandan uusiin muotoihin, kun taas Saksa toteuttaa tuotantosuunnitelmaansa rauhallisen päättäväisesti.

Jo nyt ovat kolmivaltasopimusmaat voittaneet työvoima-taistelun, sillä: kolmivaltasopimusmaiden teollisuustyövoimapotentiaali on nyt kolme kertaa niin suuri kuin sodan alkaessa ja ylittää se vihollisen teollisuustyövoimapotentiaalin yli 50%:lla.

V.

Vesivoimarikkaudet

	1939	1940	1941	1942
Rakennettuja vesivoimalaitoksia, milj. hv	4,0	15,8	19,9	26,9
1939 = 100	100	395	497	672

Vesivoimalaitokset ovat sähkötalouden perusta ja siten myös tärkeimpiä energialähteitä lukuisille sotateollisuustehtaille. Ennen kaikkea voidaan lentokoneisiin tarvittavaa kevytmetallia ja panssarilevyjen ja tykkien teräsyhdistyksiä valmistaa vain valtavien sähkömäärien avulla. Siten riippuu hyvin paljon vesivoimalaitoksien kunnosta, ja kysymys vesivoimalaitoksien kehityksestä akselivaltojen piirissä on ratkaiseva sen sotateollisuuden tuotantokyvylle. Sitä ilahduttavampi onkin vastaus, joka tähän voidaan antaa ja josta käy selville, että järjestyneitten valtojen ryhmä vuosi vuodelta omaa yhä suuremmat vesivoimalaitosrikkaudet.

Taaskaan ei voida tässä ymmärrettävistä syistä lähemmin antaa tietoja nykyisestä tuotantotasosta,

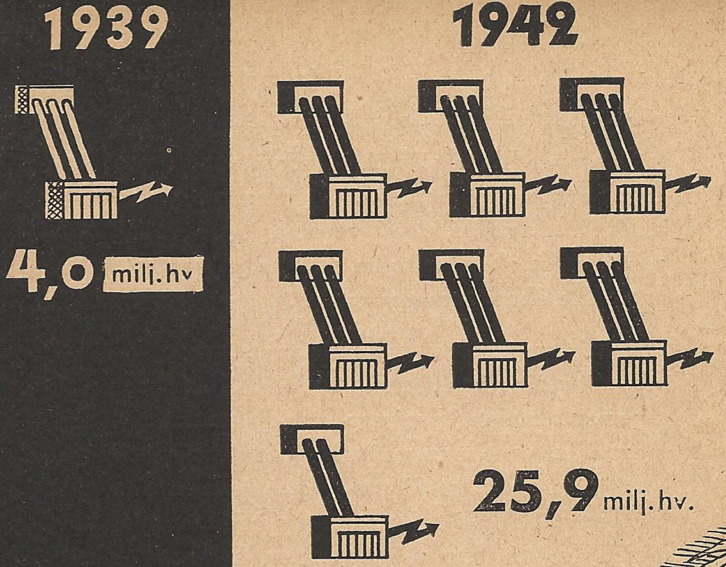

Vesivoimalaitosten rikkaudet antavat kolmivaltasopimusmaille mahdollisuuden ylivoimaiseen varustusteollisuuteen. Käytettävissä oleva vesivoimamäärä on nähtävissä viereisestä kartasta.

käytettävissä oleva
käyttämätön

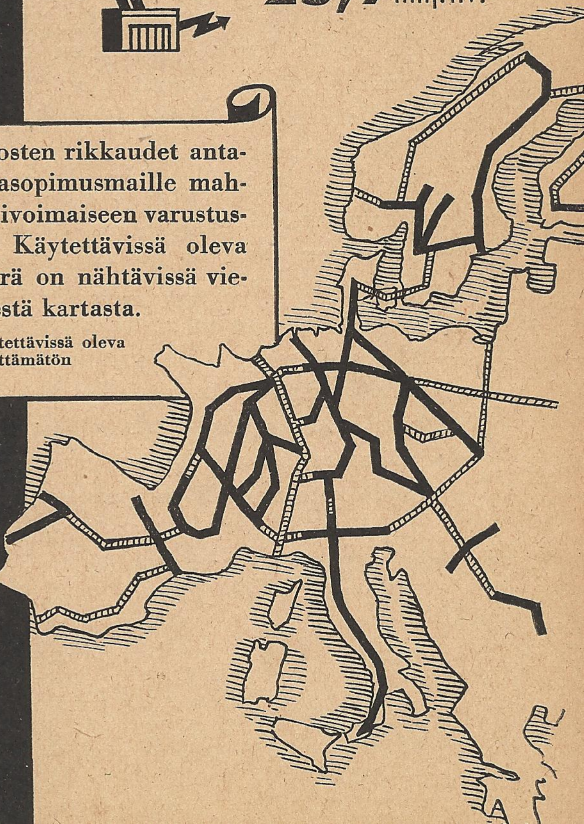

sitävastoin on mahdollista Department of the Interior'in, Yhd. viimeksi julkaiseman, vuodelta 1935 olevan tilaston avulla osoittaa, miten suuresti aluepoliittinen kehitys vuosina 1939—1942 on vahvistanut akselivaltojen asemaa ja lopuksi antanut niille ehdottaman ylivallan.

4 miljoonan hevosvoiman tuotannolla kävivät Saksan vesivoimalaitokset sotaan. Tämä merkitsi kymmenkertaista ylivoimaa Suur-Britannian 0,4 miljoonaa hevosvoimaa vastaan, jota ylivoimaa tosin alensi Ranskan häviöön asti kesällä 1940 sen tuotantopotentiaali. Norjan menestyksellinen miehittäminen, voitto lännessä ja ennen kaikkea Italian ryhtyminen sotaan muutti pian tuotantosuhteen Saksan ja sen liittolaisten hyväksi, jotka vuoden 1940 loppupuolella saattoivat osoittaa vesivoimalaitostensa kokonaistuotannon 16 miljoonaksi hevosvoimaksi. Vuoden 1941 operaatiot nostivat tuotantotason melkein 20 miljoonaan hevosvoimaan, joten tämä saavutti niin suuren korkeuden, ettei sen kanssa voinut mikään ulkomainen valtio — lukuunottamatta Yhdysvaltoja — kilpailla. Kun vihdoin vuonna 1942 uusi Suur-Itä-Aasia syntyi Japanin johdolla, oli järjestyneillä valloilla käytettävissään vesivoimalaitoksia niin paljon, että niiden yhteistuotanto nousi 26 miljoonaan hevosvoimaan.

Neljäntenä sotavuonna on siis kolmivaltasopimusmaiden sotateollisuudella käytettävissään niin paljon vesivoimalaitoksia, että niiden tuotantokyky on seitsemän kertaa niin suuri kuin sodan puhjetessa. Tosin on anglo-amerikkalaisvenäläisen liiton vesivoimamäärä sotaa edeltäneen tilaston mukaan suunnilleen yhtä suuri. Mutta jos otetaan huomioon, että Yhdysvaltojen vesivoimamäärien, suuruudeltaan n. 16 hv, on huomattavassa määrässä palveltava muita tarkoituksia kuin sotateollisuuden, ja että angloamerikkalaisten toiseksi suurimmalla vesivoimalähteellä Kanadassa samoin kuin Yhdysvaltojenkin vesivoimalähteillä on vain suhteellinen arvo koska ne sijaitsevat niin etäällä Euroopasta — kaikki, mitä näiden energialähteiden avulla saadaan aikaan, on kuljetettava vaarallisia meriteitä myöten tullakseen välittömästi sodankäynnin hyväksi — kaiken tämän huomioonottaen on kolmivaltamaiden vesivoimamäärällä paljon suurempi effektiivinen hyötyarvo.

VI.

Yhä enemmän hiiltä.

Kivihiilen tuotanto	1939	1940	1941	1942
milj. tonnia	202,0	330,7	361,1	470,1
1939 = 100	100	163	178	232

Sodan puhjetessa oli Saksa n. 200 miljoonan tonnin vuotuisine kivihiilituotantoineen kolmanneksi suurin kivihiilen tuottaja maailmassa. Muista raaka-aineista suhteellisen köyhälle Saksalle oli tämä hiilirikkaus, jota vuosittain vielä täydensi samaten 200 miljoonan tonnin ruskohiilituotanto, tavattoman tärkeä, etenkin kun hiiltä Saksassa ei käytetä yksistään voimanlähteenä vaan myöskin bensiinin ja kautsukin synteesien perusaineena. Hiilirikkaus muodosti siten ensimmäisen edellytyksen Saksan varustelutalouden riippumattomuudelle.

Nykyinen hiilituotanto ei kuitenkaan ole enää sama kuin vuonna 1939. Mannereurooppalaiseen

kokonaisuuteen johtanut kehitys liitti kuuluisat hiilialueet Saksan tuottosysteemin yhteyteen ja Saksan tuotantosuunnitelmat saattoivat laskelmissaan ottaa lukuun miltei koko Euroopan hiilituotannon. Aluksi lisääntyi hiilituotanto seuraavasti:

	milj. tonnia
Entinen Puola	38,1
Norja	0,3
Hollanti	13,5
Belgia	29,6
Miehitetyt Ranskan alueet	44,3
Italia	1,5
Unkari	1,0
Bulgaria	9,1
Romania	0,3
yhteensä	128,7

Vuoden 1940 lopulla tuottivat akselivaltojen hiilialueet rauhanajan tuotantonumeroiden mukaan arvioiden n. 330 milj. tonnia, eli n. 100 milj. tonnia enemmän kuin Englannin tavattoman tuotantokykyinen hiiliteollisuus. 1941 ja 1942 tuli tähän Venäjän Donezin alueen n. 80 miljoonan tonnin tuotanto lisäksi, ja jos vielä otamme huomioon Japanin johtaman Suur-Itä-Aasian hiilituotannon, voivat nämä liittolaisvallat laskea vuotuisen kivihiilituotantonsa kohoavan 470 milj. tonniin. Mutta jos vihollisvallat kaikesta huolimatta osoittavat hiilen kokonaistuotantonsa nousevan vieläkin suuremmaksi, on silloin otettava huomioon erinäiset olosuhteet, jotka vain kohotta-

vat Euroopan tuotannon hyötyarvoa sotaa silmälläpitäen ja saattavat vastustajan tuotannon vastaavasti alenemaan.

Euroopan hiilituotantoalueet ovat alueellisesti melko lähellä toisiaan ja niistä voidaan hiili nopeasti toimittaa varustelutaloudelliseen määräpaikkaansa. Siitä on seurauksena Euroopan varustusteollisuuden tämän hetken niin laaja taso, jonka veroista ei maailmassa ole toista, ja Euroopan sotatalouden ihmeteltävät saavutukset johtuvat ensi kädessä näiden Keski-Euroopan hiilialueitten edullisesta paikallisesta jakautumisesta. Vihollisen hiilialueet ovat sensijaan hajallaan Yhdysvaltojen, Englannin ja Neuvostoliiton alueilla eikä voi missään kohdin kilpailla läheskään Euroopan tuotannon kanssa, koska valtameret ovat eroittamassa näitä valtioita alueellisesti toisistaan.

Keski-Euroopan hiilituotannolla on tosin laaja liikennekysymys ratkaistavanaan ja edelleen sen on turvattava kotitaloudessa tarvittavan hiilen saanti, mutta näihin tarvittava hiilimäärä on sentään rajoitettavissa, joten suurin osa tuotannosta jää vapaasti sotateollisuuden käyttöön. Tässä yhteydessä helpoittaa tilannetta Saksan huomattava ruskohiilen tuotto tavattoman suuressa määrin. Sitävastoin vaativat anglo-amerikkalaisten liikenneyhteydet maalla ja ennen kaikkea merellä tavattoman paljon hiiltä. Ja niinpä se seikka saattaa heidän alkujaan suuremman hilituotantomääränsä

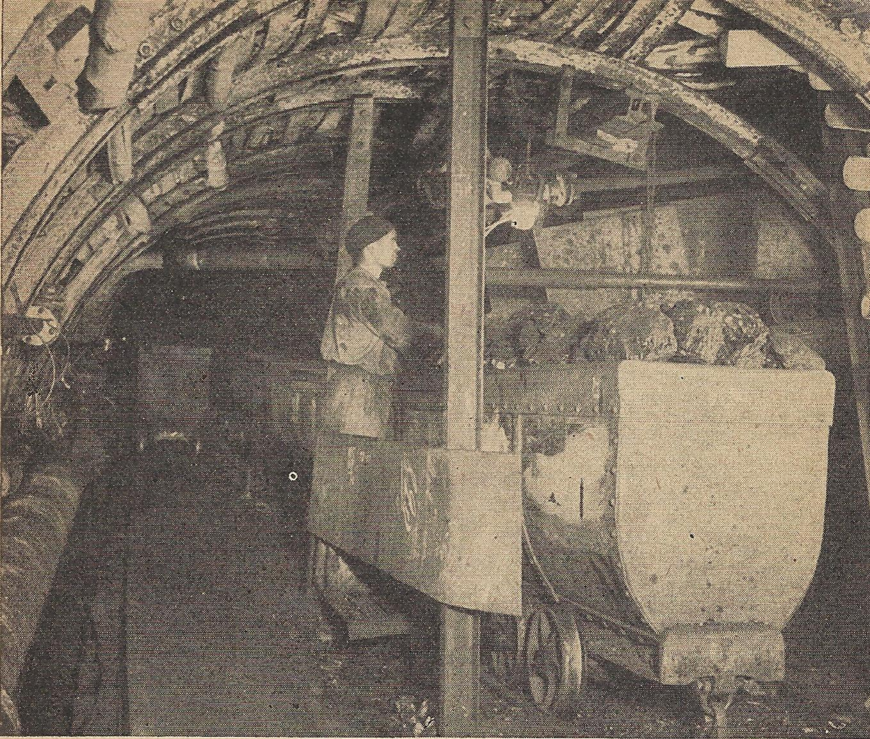

Lukuisten länsi- ja itä-eurooppalaisten hiilialueiden joutuminen Saksan tuotantosuunnittelun yhteyteen on lisännyt vielä valtavasti akselin laajaa hiilituotantoa.

ei ainoastaan tasaveroiseksi akselin ja sen liittolaisten hiilimäärän rinnalla, vaan paljon huonompaan asemaan, ja tämä on tavattoman tärkeää sotateollisuuden kokonaissuoritukselle.

Ja loppujen lopuksi ei Euroopan hiiliteollisuus tunne mitään työntekijäprobleemia. Euroopan mantereen kaivosyhtiöt ovat kaikkialla organisatoorisilla turvallisuustoimenpiteillä saaneet työväen pysymään paikoillaan ja elintarvikkeiden erikoisannoksilla eivät heidän työsuorituksensakaan ole päässeet laskemaan. Englannin hiilikaivosteollisuudelta sensijaan puuttuu nytkin vielä n. 80,000 ammattityöläistä, jotka jo vuosia sitten ovat jättäneet kaivoksensa saadessaan muualta kannattavamman toimeentulon ja joita eivät mitkään toimenpiteet saa palaamaan takaisin entiselle paikalleen. Bolshevikit taas ovat menettäneet parhaat kaivostyöläisensä rintamalla tai he ovat jääneet miehitetyille alueille. Näin on Neuvostoliitto vajonnut jo aikoja sitten kolmannen asteen hiilivallaksi, joka ei edes kykene peittämään oman maansa elintärkeää tarvetta.

Kolmivaltasopimusmaiden ryhmä tuottaa nykyään runsaasti kaksin verroin niin paljon hiiltä kuin hiilirikas Saksa vuonna 1939 ja on epäilemättä maailman suurin hiilentuottaja. Ja siksi se myöskin kykenee olemaan maailman suurin sotatuottaja, koska hiili muodostaa kaiken teollisuuden perustan.

VII.

Voitettu teräksentuotantotaistelu

Rautamalmituotanto	1939	1940	1941	1942
miljoonissa tonneissa	12,9	68,0	84,7	90,2
1939 = 100	100	527	657	699

Vuoden 1918 aluemenetysten johdosta, joista vaikuttavin oli Elsass-Lothringin alueen menetys, oli Saksa menettänyt johtavan asemansa maailman raudan- ja teräksentuottajana ja oli rautamalmin tuottajamaana enää seitsemännellä sijalla. Erinomaisten suoritustensa ansiosta toipui Saksan rauta- ja terästeollisuus kuitenkin nopeasti ja jo vuonna 1937 oli Saksa Yhdysvaltojen jälkeen maailman suurin raudan ja teräksen tuottaja. Se, että Saksan rautateollisuus oli riippuvainen ulkomaisesta rautamalmin tuonnista, oli kuitenkin vakava vaara tälle Saksan tärkeimmälle teollisuushaaralle. Vuosina 1933—1939 tapahtui paljon sellaista, mikä lievensi tätä riippuvaisuutta, kun Saksan kotimaista rautamalmin tuotantoa saatiin parannetuksi. Saksan

rautamalmin tuotanto nousi vuoden 1932 1,6 miljoonasta tonnista vuoteen 1938 mennessä melkein 13 miljoonaan tonniin pääsemättä vielä silloinkaan huipputuloksiinsa. Se on kuitenkin tähän mennessä vielä huomattavasti suurentunut, ja kun tämän sodan loputtua julkaistaan kaikki yksityiskohdat, tulee saavutettujen tulosten suuruus hämmästyttämään maailmaa.

Siitä huolimatta ei Saksan varustusteollisuus olisi pystynyt toteuttamaan jättiläismäista tuotanto-ohjelmaansa ilman Lothringista ja Skandinaaviasta saatavaa rautamalmia, ja sen vuoksi oli sodan jatkamiselle erittäin tärkeä se ratkaisu, saiko Saksa vai sen viholliset nämä malmilähteet käyttöönsä. Neljännesvuoden aikana, vuoden 1940 huhtikuun ja kesäkuun välillä, tapahtui tämä ratkaisu ja se päättyi Saksan eduksi. Englanti uhkasi jo pahasti Saksan malmikuljetuksia Norjan rannikolta käsin. Lontoossa iloittiin jo siitä, että Norjan miehitys tekisi mahdottomaksi Saksan rautamalmin saannin Norjasta ja Ruotsista. Silloin murskasi Saksan ripeys Norjan sotaretkellä ja Englannin Narvikissa ja Andalsnisissa kärsimät tappiot kaikki nämä toiveet. Skandinaavian rautamalmin tuonti Saksaan, joka vuosittain nousi useihin miljooniin tonneihin, tuli täten täysin varmistetuksi ja on näihin päiviin saakka pysynyt varmana. Muutamia viikkoja myöhemmin joutuivat Ranskan sotaretken aikana Länsi-Euroopan rautamalmikentät, joista tärkein on

Tässä Neuvostoliiton varustustehtaassa valmistavat ukrainalaiset työläiset jo nyt raskaita siltojen teräskonstruktioita.

Lothringin maailmankuulu alue, saksalaisten käsiin. Saksan rautamalmituotanto lisääntyi täten vuosittain noin 45 miljoonalla tonnilla mitä parhainta rautamalmia ja sen ansiosta nousi mannermaan rautamalmin kokonaistuotanto noin 70 miljoonaan tonniin.

Tästä lähtien oli täysin selvää, että kolmivaltasopimusmaat olivat rauta- ja terästuotannon suhteen lyömättömiä, etenkin kun sotasaaliiksi saadun materiaalin myötävaikutuksesta rautaromukeräys oli kehittynyt erinomaisen suotuisaan suuntaan. Kaiken kaikkiaan on tämän sodalle erikoisen tärkeän teollisuushaaran raaka-aineperusta siitä lähtien yhä parantunut. Kaakkois-Euroopan rautamalmiesiintymät liitettiin vuonna 1941 akselivaltojen tuotantoalueeseen ja loppujen lopuksi antoi idän sotaretki myöskin ensimäiset tulokset rautamalmin saannin suhteen. Kriwoi-Rogista, joka valloitettiin jo vuoden 1941 syksyllä sekä Kertschin niemimaalta, joka lopullisesti valloitettiin keväällä vuonna 1942, saatiin vuonna 1938 17 miljoonaa tonnia rautamalmia ja vuonna 1942 pitäisi näiden tuotannon nousta jopa yli 21 miljoonaan tonniin. Akselivaltojen rauta- ja terästeollisuudella on näin ollen käytettävänään rautamalmin tuotanto, joka jo rauhan aikana nousi noin 85 miljoonaan tonniin ja joka sodan aikana on vielä huomattavasti kasvanut. Jos vielä ennen sotaa Suur-Itä-Aasiasta saatu rautamalmi lasketaan mukaan, nousee kolmivalta-

sopimusmaiden rautamalmintuotanto noin 90 miljoonaan tonniin. Se on seitsemän kertaa niin paljon kuin Saksa tuotti yksin sodan puhjetessa ja on se riittävän paljon tätä sotaa varten kaikissa tapauksissa tarvitsematta lainkaan ottaa huomioon sodan pituutta.

Missä ilmenee tämän kolmivaltasopimusmaiden maailman suurimmaksi raudan- ja teräksen tuottajaksi kehittymisen rinnalla niiden vihollisten paljonpuhuttu ylivoimaisuus? Viimeisenä rauhan vuonna laaditun tuotantotilaston mukaan tuottivat nuo liittoutuneet yhteensä 170 miljoonaa tonnia rautamalmia. Menetettyään Ranskan ja Luxemburgin rautamalmivarastot ja Kriwoi-Rogin ja Kertschin alueitten jouduttua saksalaisten käsiin, on tämä luku laskenut melkein 100 miljoonaan tonniin ja on siten tuskin suurempi kuin kolmivaltasopimusmaiden nykyinen tuotanto. Jos vielä otetaan huomioon vihollismaiden paljoa suurempi teräksentarve jo laivanrakennusta varten, ei enää voi olla puhettakaan anglo-amerikkalaisen liittoutuman ylivoimaisuudesta raudan ja teräksen tuotannon alalla.

Muuan amerikkalainen Saksan metallihankinnoista tehty yleiskatsaus, jonka United States Bureau of Mines maaliskuussa 1942 julkaisi ja jonka ulkolaisten mineraali-asioitten erikoistuntija Mr. Charles Will Wright oli laatinut, osuu aika lähelle totuutta. Siinä sanotaan: „Saksalla on valvonnassaan niin paljon rautamalmi-, mangaani-

ja hiiliesiintymiä, että se pystyy ylläpitämään rauta- ja terästeollisuutta, joka on täysin kilpailukykyinen Yhdysvaltojen ja Suur-Britannin tuotannon kanssa. Saksan valta-alueen masuunit tuottivat vuonna 1940 peräti 44 % maailman koko rautamalmituotannosta, ja akselivallat käyttävät huomattavasti suuremman osan teräksestään sotilaallisiin tarkoituksiin kuin länsimaiset demokratiat."

Näin vahvistaa muuan Amerikan huomattavimmista henkilöistä vääjäämättömiin tosiasioihin viitaten, että kolmivaltasopimusmaat ovat voittaneet teräksen tuotantokamppailun.

VIII.

Vuoriöljyihme

Vuoriöljyn luonnontuotanto	1939	1940	1941	1942
miljoonissa tonneissa	0,5	8,1	8,5	18,4
1939 = 100	100	1,620	1,700	3,680

Sodan ensimäisinä kuukausina oli Saksan vuoriöljytilanne vihollisten mieleisin puheenaihe. Saksa, niin väitettiin, lienee koonnut melkoisia vuoriöljy-

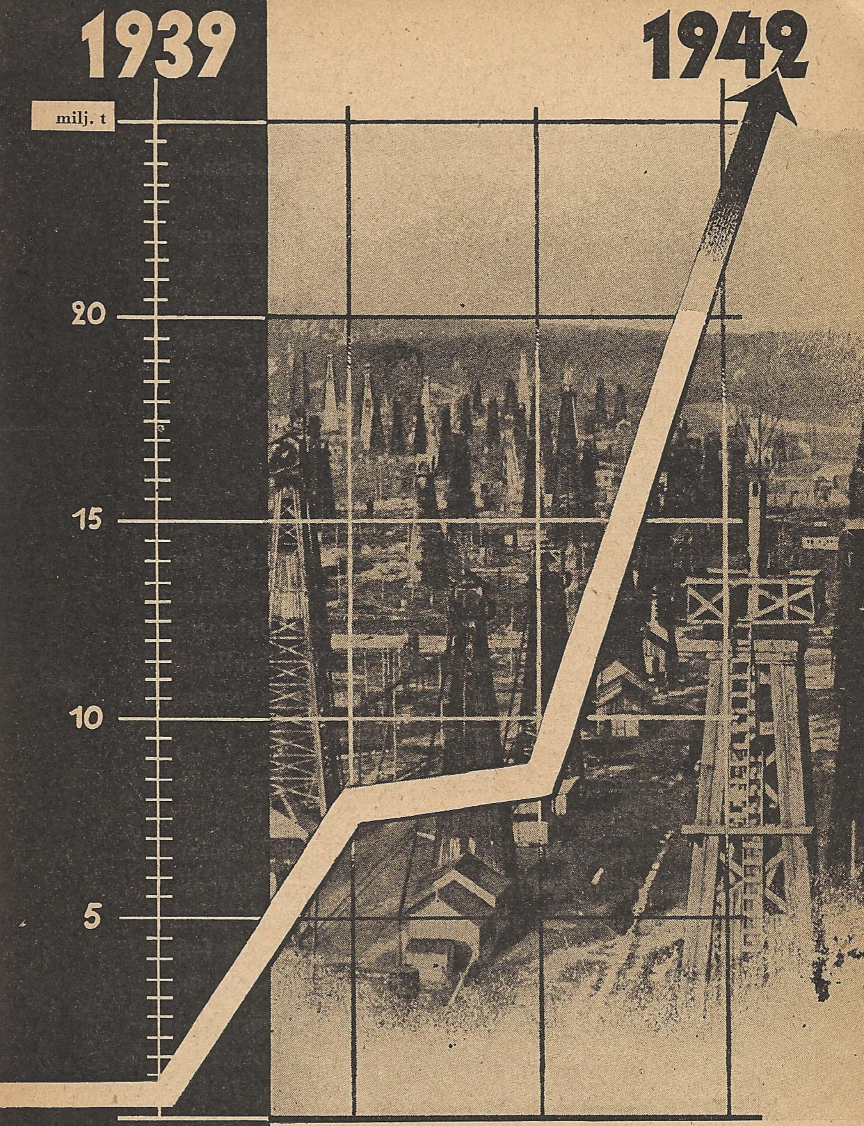

Kolmivaltasopimusmaiden kasvava vuoriöljytuotanto tyydyttää kaikki sodan vaatimukset.

varastoja ja tulee varmasti tekemään kaiken voitavansa lisätäkseen synteettistä öljytuotantoaan. Mutta sen jättiläiskulutuksen rinnalla, mitä Saksan vahvasti moottoroitu armeija, sen ilmavoimat ja sukellusveneet tarvitsevat, on tämä kaikki vain kuin pisara vettä kuumille kiville. Yhä häikäilemättömämmiksi kävivät ennustelut ja sanottiin, että oli tarpeen odottaa vain suurten sotilaallisten operaatioiden alkamista, kun jo saataisiin nähdä Saksan öljytilanteen tulevan kestämättömäksi.

Pohjoisessa ja lännessa alkoivat suuret operaatiot, mutta Saksan armeija ei milloinkaan näyttänyt kärsivän öljypulaa. On myönnettävä, että lännen sotaretken aikana saivat saksalaiset joukot huomattavia määriä vuoriöljyä saaliiksi, joten Saksan öljyvarastot saatiin jälleen täydennetyiksi. Siellä täällä alettiinkin jo epäillä, tokko koskaan saataisiin nähdä Saksan joutuvan öljypulaan.

Sitten alkoi idän sotaretki ja tuskin olivat vihollismaat toipuneet ensi hämmästyksestään, kun jo taas alkoi arvailu akselivaltojen ja niiden liittolaisten öljytilanteen kehityksestä. Melkein tieteellisen tarkoin laskelmin yritettiin todistaa, että akselivaltojen öljykysymyksen kriitillinen hetki oli lyönyt. Rintaman pituudesta, käytännössä olevien hyökkäysvaunujen ja lentokoneitten lukumäärästä, oletetuista minimikulutusmääristä divisioonaa kohti laadittiin päivittäisen öljynkulutuksen laskelma, joka oli muka huomattavasti suurempi kuin han-

kintamahdollisuudet. Nyt oli sortuminen oleva vain kuukausien juttu. Mutta idän sotaretki on kestänyt jo 2 vuotta, Saksan ja sen liittolaisten ilmavoimat hallitsevat Euroopan mannerta taukoamatta toimien ja meriä halkovat lukuisammat saksalaiset sukellusveneet kuin koskaan aikaisemmin. Eikä missään näy merkkiäkään siitä, että öljypula olisi esteenä kolmivaltasopimusmaitten sodankäynnille. Useille tämä on arvoitus, mutta kaikki puhuvat tapahtuneesta ihmeenä: saksalais-italialainen liittoutuma, jolla on käytettävissään vain rajoitettu määrä öljyä, ei kuitenkaan pode minkäänlaista öljypulaa ja vastustaa vihollisryhmää, jolla on hallussaan maailman melkein koko öljy.

Arvoituksen ratkaisu voitanee julkaista vasta sodan loputtua. Ehkäpä silloin käy selville, että synteettinen polttoaineenvalmistus ylitti huomattavasti siitä yleensä tehdyt arvioinnit. Näitä tuloksia ei ymmärrettävistä syistä voida esittää taulukossamme, joten akselivaltojen vuoriöljypotentiaali alusta pitäen näyttää pienemmältä kuin mitä se todellisesti on. Ehkäpä silloin ilmenee, että siviilitarpeen korvaaminen korvikeaineilla vapautti vuoriöljyä armeijan käyttöön aavistamattoman suuressa määrin. Mutta toisaalta on myöskin luonnon-vuoriöljyn hankinta vuodesta 1939 lähtien vuosi vuodelta parantunut ja eräitten muitten tekijöitten kanssa saanut aikaan sen, mitä vihollisleireissä hämmästellen nimitetään vuoriöljyihmeeksi.

Sodan syttyessä oli Saksan luonnon-vuoriöljyn saanti vain 0,5 miljoonaa tonnia, mikä määrä ei luonnollisesti pysty peittämään kuin murto-osan tarpeesta. Jo silloin täydensi tuonti Romaniasta ja Neuvostoliitosta Saksan vuoriöljyntarvetta, mutta vasta syksyllä 1940 Romanian kanssa tehty ystävyyssopimus loi edellytykset Romanian vuoriöljylähteiden käyttämiselle Euroopan järjestyneitten valtojen hyödyksi. Jos otetaan vielä huomioon muinaisen Puolan öljyesiintymät, jotka jo syksystä 1939 lähtien ovat olleet Saksan hallussa, on vuoriöljyn tuotanto jo vuoden 1940 lopussa vuosittain n. 8 miljoonaa tonnia. — Samanlainen kehitys tapahtui Itä-Aasiassa, missä vuoriöljystä köyhä Japani, joka itse tuotti vain 0,4 miljoonaa tonnia luonnon-vuoriöljyä, toistaiseksi lopetettuaan kaikki operaationsa, sai käyttöönsä melkein 10 miljoonan tonnin vuosituotannon. Kolmivaltasopimusmaiden koko valta-alueella tuotetaan nykyisin yli 18 miljoonaa tonnia vuoriöljyä, mikä on 37 kertaa niin paljon kuin Saksan tuotanto sodan alkaessa.

Mitä hyödyttää vihollisiamme se, että he tästä alituisesti voimistuvasta öljytuotannosta huolimatta viittaavat siihen, että he vieläkin tuottavat 10-kertaisesti öljyä ja niinollen on heillä hallussaan musertava ylivoima. Tässä ei ole kysymys siitä, kuka voi osoittaa omistavansa suurimmat tuotantosaavutukset, vaan siitä, kenellä on välittömiä sotatoimia varten käytettävissä niin paljon öljyä, ettei suunni-

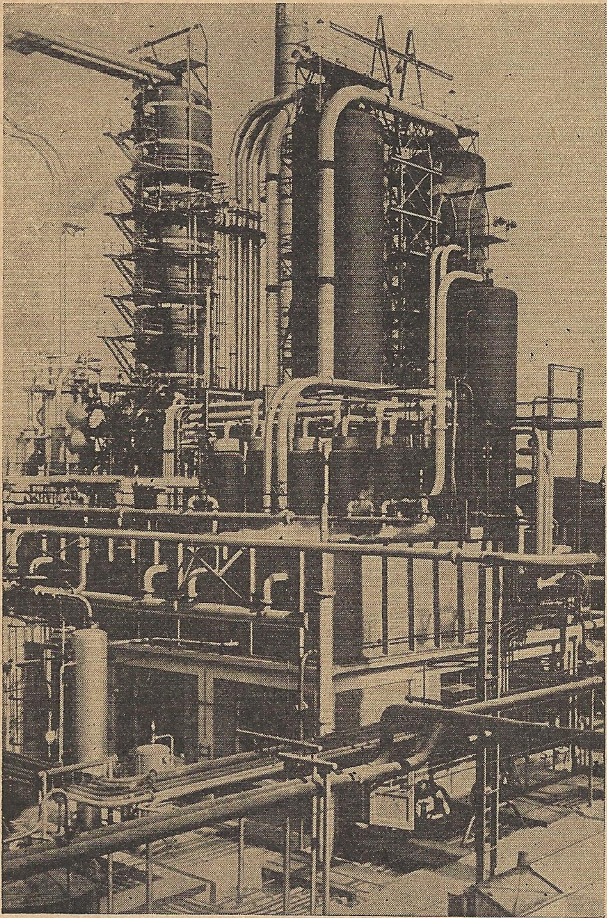

Romanialainen vuoriöljynjalostamo.

telmia tarvitse jättää öljypulan vuoksi toteuttamatta. Jos asioita tarkastellaan tästä näkökulmasta, muuttuu tilanne yhdistyneille kansoille epäedulliseksi. Englannilla ei itsellään ole saarellaan käytettävissä mitään mainitsemisenarvoisia öljyesiintymiä. Huomioonottamatta Keski-Itää, jossa Englannilla on hallussaan Iranin ja Irakin öljylähteet, ovat liittoutuneet kaikilla sotanäyttämöillä amerikkalaisen öljyn varassa, joka on tuotava hankalasti meren yli. Tällöin joutuu niin suuri osa tankkilaivoista saksalaisten sukellusveneitten uhreiksi, ettei mistään öljyn liiallisesta runsaudesta voi olla puhettakaan, pikemminkin on siellä täällä ainakin ohimenevästi jo esiintynyt puutettakin.

Näin tulemme siihen paradoksaaliseen asiaintilaan, että kolmivaltasopimusmailla niiden valta-alueella yhä voimistuneen öljytuotannon ansiosta on aina riittävästi vuoriöljyä käytettävänään, kun taas anglo-amerikkalainen blokki on kohtalokkaalla tavalla riippuvainen merikuljetuksesta. Tätä voidaan tosiaankin nimittää tämän merkillisyyksistä niin rikkaan sodan vuoriöljyihmeeksi!

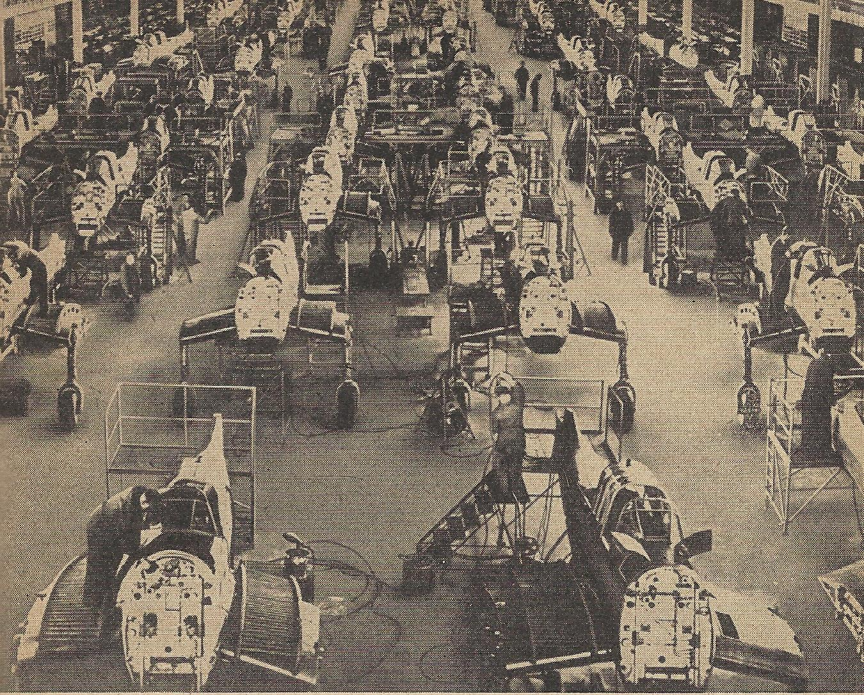

Kaikista näistä tulee Stuka-koneita.

IX.

Saavutukset kevytmetallialalla

Bauksiittituotanto	1939	1940	1941	1942
1,000 tonneissa	93,1	1,538,2	2,124,2	2,234,2
1939 = 100	100	1,651	2,282	2,399

Kun Saksa ennen maailmansotaa osallistui vain mitättömässä määrässä kevyiden metallien tuotantoon, muuttui tilanne sodan jälkeisinä vuosina erilaatuisien syiden vaikutuksesta. Saksalta oli suljettu pääsy maailman raskasmetallivarastoille ja siltä oli otettu mahdollisuus hankkia itselleen deviisejä näiden metallien maahantuontia varten vaikeuttamalla sen vientiä. Niin oli Saksan teollisuus pakoitettu turvautumaan kevytmetallien tuotantoon, ja kun lentokoneitten kehitys suunnattomasti lisäsi kevyiden metallien tarvetta, alkoi Saksan kevytmetalliteollisuuden loistoaika. Pian oli Saksa maailman suurin magnesiumin tuottajamaa, ja kun Saksan alumiinituotanto nousi 20,000 tonnista v. 1939 166,000 tonniin vuonna 1938, valtasi se

myös ensimmäisen sijan alumiiniteollisuudessa maailman kaikkien teollisuusmaitten joukossa. Saksalla oli runsaasti käytettävissään raaka-aineita magnesiumituotantoa varten, mutta Saksan alumiiniteollisuus oli suurelta osalta raaka-ainetuonnin varassa. Samoin kuin raudan ja teräksen suhteen, oli sen takia sodan puhjetessa kysymys siitä ratkaiseva, onnistuisiko Saksan valtakunnan johdolle varmistaa itselleen Euroopan bauksiittivarastojen käyttö.

Lännen sotaretki vuonna 1940 ja monien Euroopan maiden liittyminen akseliin ratkaisi muutamassa kuukaudessa tämän kysymyksen. Ranskan bauksiittituontanto, joka nyt oli Saksan käytettävissä, ei ollut vähempää kuin 691,000 tonnia. Italia, joka kesällä 1940 ryhtyi sotaan, oli yhtä huomattava bauksiitin tuottajamaa kuin Unkarikin, joka syksyllä vuonna 1940 liittyi akselivaltoihin. Loppupuolella vuotta 1940 saattoi järjestyneitten valtojen alumiiniteollisuus nojautua 1,5 miljoonan vuotuiseen bauksiittituotantoon, mikä vastasi kuusitoistakertaisesti Saksan alkuperäistä raaka-ainemäärää. Vuonna 1941 paransi Jugoslaavian ja Kreikan mukaantulo Euroopan järjestyneitten valtojen bauksiittipotentiaalia 586,000 tonnilla ja koroitti sen kaikkiaan 2,1 miljoonaan tonniin.

Jos tähän vielä otetaan lisäksi Suur-Itä-Aasian bauksiittituotanto, niin käsittää kolmivaltasopimusmaitten bauksiittituotanto kokonaisuudessaan

enemmän kuin 2 miljoonaa tonnia, mikä ylittää Saksan bauksiittituotannon v. 1939 24-kertaisesti.

Sitävastoin voi anglo-amerikkalaisten maitten alumiiniteollisuus saman, sotaa edeltäneen tilaston mukaan käyttää hyväkseen vuosittain vain 1,4 miljoonan vuosittaista bauksiittituotantoa. Koko tästä määrästä saadaan 1,1 miljoonaa tonnia eli siis valtavasti suurin osa Yhdysvalloista ja Guayanasta. On ilman muuta selvää, ettei tämän raaka-ainemäärän perustalla voida tuottaa samaa määrää alumiinia kuin mitä voivat Euroopan järjestyneet vallat 2,1 miljoonan tonnin bauksiittituotannollaan, kun kaiken lisäksi Euroopan alumiiniteollisuus tuotantokapasiteettinsä suhteen on amerikkalaista huomattavasti ylivoimaisempi.

Täten on varmaa, että vihollisvallat ovat auttamattomasti häviöllä mitä tulee kevyitten metallien tuotantoon ja niillä ei ole minkäänlaisia mahdollisuuksia saada kiinni kolmivaltasopimusmaitten tuotannon saavuttamaa etumatkaa.

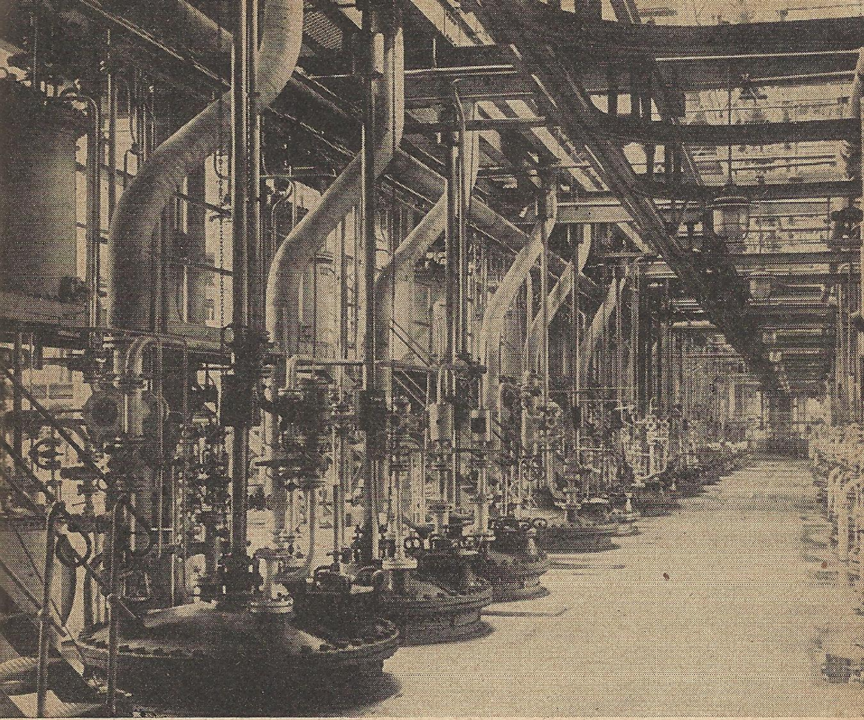

Valtavissa tehdaslaitoksissa valmistetaan monivuotisten kokeiltujen menetelmien mukaan Bunaa, synteettistä kumia, joka on tehnyt Saksan täysin riippumattomaksi kautsukintuonnista.

X.

Kolmivaltasopimusmaitten kautsukki ja tinamonopooli

	1939	1940	1941	1942
Luonnonkautsukin tuotanto 1,000 tonneissa	—	—	—	1,036,0
Tinan tuotanto 1,000 tonneissa	—	—	—	137,0

Vuoden 1941 loppuun saakka saattoivat Euroopan järjestyneitten valtojen vastustajat kerskua kautsukki- ja tinatuotantonsa monopooliasemalla. Tämän sotatärkeän raaka-aineen tuotanto oli melkein kokonaan keskittynyt kaukaiseen itään ja oli anglo-amerikkalaisen liittoutuman esteettömästi käytettävissä. Kuitenkaan ei ollut niin, että se olisi vaikeuttanut Euroopan akselivaltojen sodankäyntiä. Kuten niin monilla aloilla, ei tämän puute antanut keksijähengelle rauhaa, ennenkuin se oli voinut lahjoittaa teollisuuden käyttöön aineita, jotka erinomaisella tavalla korvasivat luonnollisten raaka-aineitten puutteen. Tinan tilalle, jota muuten vähäisissä määrin saadaan myös Saksasta, oli jo keksitty korvikemetalliseoksia, jotka korvasivat puuttuvan raaka-aineen. Luonnonkautsukin sijaan on Saksa kehittänyt synteettistä kumituotantoaan siinä määrin, että se on täysin riippumaton vieraasta tuonnista.

Keinotekoista kautsukkia valmistettiin Saksassa jo maailmansodan aikana. Siihen aikaan sillä oli vielä määrättyjä puutteita ja se oli hyvin kallista. Sodan jälkeisinä vuosina kehitettiin sitä edelleen ja nelivuotissuunnitelman puitteissa aloitettiin lopuksi sen suurtuotanto. Saksalainen keinokautsukki, joka vähitellen tuli koko maailmassa kuuluisaksi, varsinkin laadut „Buna S“, „Perbunan“, „Perbunan Extra“ ja „Lavulkan“, on nykyisin täysin luonnonkautsukin veroista, monissa suhteissa vieläpä parempaakin. Varsinkin autonpyöriin sopivan „Buna S“-laadun kestävyys oli jo ennen sotaa 30 prosenttia parempi kuin luonnonkautsukin. Öljy vahingoittaa sitä paljon vähemmän ja se täyttää suurimmatkin vaatimukset, joita Saksan puolustusvoimat sille eri sotaretkiensä aikana ovat joutuneet asettamaan. „Perbunan“ taas on erikoisen elastista, ja sitä käytetään etupäässä konerakennuksessa. „Buna S“ ja „Perbunan“ ovat päässeet perinpohjaisen kokeilun jälkeen myöskin Saksan rautateitten palvelukseen ja ovat ne syrjäyttäneet luonnontuotteen kaikilla aloilla, jopa vieläpä lämmitys- ja jarruputkissakin. Ratkaiseva merkitys on myöskin sillä, että saksalainen keinokautsukki valmistetaan hiilestä, kalkista ja vedestä, siis perusaineista, joita Saksalla on käytettävissään melkein rajattomat määrät.

Taulukossa olevat nollat eivät siis todellisuudessa ole nollia, vaan ne kätkevät itseensä korviketuotannon numerot, mikä tuotanto Euroopan järjestyneitten valtojen ryhmän muodostuttua saattoi yhä

enemmän suurentaa kapasiteettiään. Joulukuun 8 päivän jälkeen v. 1941 muuttivat japanilaisten operaatiot muutamissa kuukausissa tämän tuotantokuvan kokonaan. Yhdellä iskulla menettivät anglo-amerikkalaiset valtiot niin varmalta näyttäneen tuotantomonopoolinsa, Japanin omistaessa nyt tämän monopoolin. Japanin miehittämiltä tai sen kanssa ystävällisissä suhteissa olevien maitten alueilla saatiin vuonna 1937 seuraavat määrät luonnonkautsukkia:

Brittiläinen Borneo	40,000 t
Indo-Kiina	44,000 t
Malaijivaltiot	477,000 t
Hollannin Intia	439,000 t
Tai-maa	36,000 t
yhteensä	1,036,000 t

Siten joutui pyörein luvuin 90 prosenttia luonnonkautsukin koko maailman käsittävästä tuotannosta japanilaisten käsiin ja vain Ceylonin vähemmän tärkeä tuotanto tulee vielä anglo-amerikkalaisten valtojen hyväksi. Huolimatta niistä varastoista, joita Yhdysvalloissa oli koottuna, merkitsee tämä kehitys katastroofia Yhdysvaltojen ja Englannin kumitaloudelle. Kuumeisella kiireellä kehitetään nyt Amerikassa synteettistä kumiteollisuutta. Mutta minkä Saksa 20-vuotisella vaivannäöllä loi, sitä ei voida muutamassa kuukaudessa Yhdysvalloissa jäljentää, ja niin tulee kumintuotanto pysymään monia vuosia anglo-amerikkalaisten maitten sotatalouden surunlapsena.

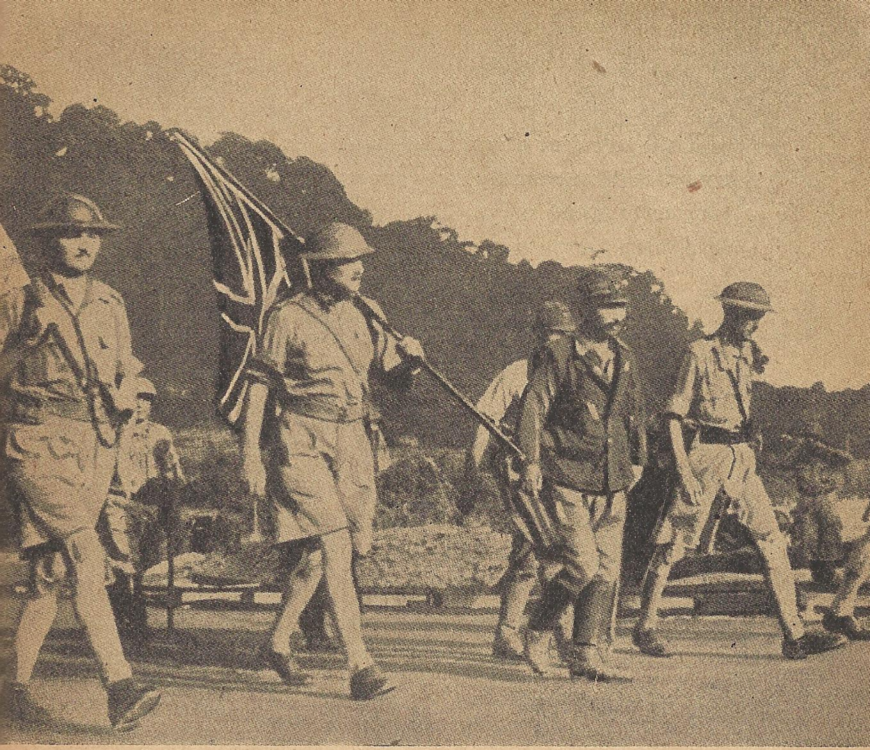

Singaporen englantilainen ylipäällikkö matkalla allekirjoittamaan antautumismääräystä. — Tänä hetkenä menetti Englanti maailmanmonopoolinsa kautsukkiin ja tinaan.

Yhtä tuhoisat olivat Yhdysvaltojen ja Englannin tina-alueitten menetykset. Japanin nykyiseltä mahtialueelta saatiin v. 1937 seuraavat tinamäärät (malmien tinapitoisuus):

Alankomaiden Intia	40,400 t
Indo-Kiina	1,500 t
Japani	2,400 t
Malaijivaltiot	78,800 t
Thai-maa	16,000 t
yhteensä	139,700 t

Nämä 139,700 tonnia muodostivat n. 66 % silloisesta koko maailman tuotannosta. Anglo-amerikkalaisten osalle jäi todellakin vain Boliviasta saatu tina. Mutta on selvää, että kahden kolmasosan menetys on asettanut näiden maiden sotateollisuuden huollon siitä alkaen ratkaisemattomien kysymysten eteen.

Jos nyt yhdistetään Euroopan liittolaisvaltojen jo aikoja sitten vakiintuneet saavutukset tinan ja kautsukin korvike-esineitten valmistamisen alalla ja Japanin herruuden alaisena olevat maailmankuulut näitä molempia raaka-aineita tuottavat maat toisiinsa, voidaan täydellä syyllä puhua kolmivaltasopimusmaiden monopoolista kautsukin ja tinan alalla. Siten on anglo-amerikkalaisten paljon puhuttu ylivoimaisuus kahdella tärkeällä raaka-ainealalla murrettu ja sijalle on astunut akselin ja sen liittolaisten talouspotentiaalin kasvaminen, jota ei voida arvioida kyllin suureksi.

Kolmivaltasopimusmaiden sotapotentiaalin
kohoaminen vuodesta 1939 vuoteen 1942 mennessä

	Saksa 1939	1940	1941	1942
1. alue 1000 km²	729,8	4215,2	6349,6	10,972,1
2. asukasluku miljoonissa	97,4	249,5	345,5	643,8
3. peltoalaa milj. ha	26,2	97.5	150,4	184,8
4. leipäviljanviljelyala milj. ha	15,3	61,1	93,4	113,0
5. teollisuustyövoimaa miljoonissa	19,2	37,1	42,4	52,8
6. käytettyä vesivoimaa milj. hv.	4,0	15,8	19,9	25,9
7. hiilituotanto milj. tonnia	202,0	330,7	361,1	470,1
8. rautamalmituotanto milj. tonnia	12,9	68,0	84,7	90,2
9. Vuoriöljyn saanti ilman synteettistä tuotantoa milj. tonnia	0,5	8,1	8,5	18,4
10. Bauksiitin tuotanto, alumiinituotannon valmistusaine, 1000 tonnia	93,1	1538,2	2124,2	2,234,2
11. kautsukin saanti ilman synteettisiä valmisteita 1000 tonnia	—	—	—	1,036,0[2])
12. tinan tuotanto 1000 tonnia	0,0	0,0	0,0	137,9[3])

[1]) Numerot 5—12 otettu viimeisestä ennen sotaa laaditusta tilastosta.
[2]) 89,9 % koko maailman tuotannosta.
[3]) 65,9 % koko maailman tuotannosta.

Aika työskentelee meidän puolestamme

Anglo-amerikkalainen propaganda on tämän sodan aikana tähän asti aina kaikkien julisteittensa alkuun liittänyt maailmansodan aikaisen väitteensä: „Englanti ja Amerikka hallitsevat yhdessä bolshevikkien kanssa suurinta osaa maailmasta, heillä on suurimmat ihmisreservit ja heillä yksin on pääsy maailman ratkaiseville raaka-aine-lähteille. Kiitos tämän talouspotentiaalinsa ylivoimaisuuden he voivat rauhallisesti ryhtyä valmistelemaan Saksasta ja sen liittolaisista saatavaa voittoa, sillä aika työskentelee heidän tarkoitusperiensä puolesta."

Tämän selvässä johdonmukaisuudessaan taitavan propagandaväitteen on sodan tähänastinen kehitys kuitenkin osoittanut vääräksi. Akselin ydinalueiden ympärille on muodostunut ryhmä, joka Euroopan mantereella ja Itä-Aasiassa sijaitsevine painopisteineen on käynyt sotilaallisesti, poliittisesti ja ennen kaikkea taloudellisesti yhä voimakkaammaksi. Alueet, asukkaiden lukumäärä, elinkeino-

mahdollisuudet ja raaka-ainehuolto ovat kasvaneet moninkertaisiksi tavalla, jolla ei ole historiassa vertaistaan ja jonka vaikutus on valtava. Angloamerikkalaisia vastassa ei enää ole maailmansodanaikainen raaka-aineista ja väestöstä köyhä Saksa, jonka voitot hävisivät taloudelliseen ja moraaliseen luhistumiseen, vaan mantereitten ja suurien alojen keskitetty ja hyvin organisoitu voima, jonka taloudellinen potentiaali on tavattomasti kasvamassa.

Vuoden 1939 Saksa oli rajoitettuine keinoineen ja mahdollisuuksineen saavuttanut valtavia voittoja. Kolmivaltasopimusmaat, joiden valta-alue ulottuu Pyreneiltä kauas Venäjälle ja Burmasta Aleuteille saakka, tulee suorittamaan vieläkin valtavampia tekoja. Rikkaina alueista, ihmisistä ja raaka-aineista kehittävät ne kuukaudesta kuukauteen yhä valtavamman talouspotentiaalin, joka nykyään on ainakin vastustajan potentiaalin veroinen ellei sitä parempikin. Nyt voivat nämä Euroopan liittolaiskansat kaikessa rauhassa odottaa sodan kehitystä vaikka sota vielä kestäisi kauankin, koska heissä piilevä voima kasvaa herkeämättä ja se antaa heille lopullisen voiton. Tämä käy ilmi myöskin lauseesta, joka sisältyi ulkoministeri von Ribbentropin syyskuun 27 pnä 1942 pitämään puheeseen ja jossa hän vääjäämättä selvitteli tämän vihollispropagandan väitteen epätodenmukaisuutta, ja joka lopettakoon tämän asiallisen tosiseikkojen esityksen:

„Näin me siis siirrymme
kolmivaltasopimuksemme
kolmanteen ja neljänteen
sotovuoteen ollen vuorenvarmasti
vakuutettuja siitä,
että aika työskentelee nyt lopullisesti
kolmivaltasopimusmaiden hyväksi.“

C 1364